

Vnitřní klasifikační řád

PHDR. JIŘÍ NOSEK, HRADEC KRÁLOVÉ

A
11.3
1

V zájmu objektivní klasifikace na školách je třeba stanovit jasná pravidla ve vnitřním klasifikačním řádu. Vyhláška MŠMT ČR č. 291/1991 v § 10–12 věnovaná hodnocení a klasifikaci určuje pouze, že prospěch žáka je hodnocen pěti klasifikačními stupni, chování třemi klasifikačními stupni atd. Poskytuje tedy základní zákonnou normu. Pokud ale ředitel školy chce, aby v rámci školy byla jasná pravidla pro klasifikaci, je nucen vydat vnitřní klasifikační řád. Takovou vnitřní normu určitě ocení jak učitelé, tak rodiče žáků.

Obsah	Strana
1. Zásady klasifikace	2
2. Stupně hodnocení a klasifikace	2
2.1 Prospěch	2
2.2 Chování	3
2.3 Celkový prospěch	3
2.4 Stupně hodnocení	3
2.5 Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci	3
3. Klasifikace žáka	4
4. Celkové hodnocení žáka	5
5. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného působení	6
6. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického a zaměření a praktických činností	7
6.1. Opravné zkoušky	8
7. Klasifikace žáků se specifickými vývojovými poruchami	9

1. Zásady klasifikace

Dříve platný Metodický pokyn pro hodnocení a klasifikaci z roku 1985 nepatří již mezi platné dokumenty vyjmenované v úvodu. Při tvorbě vnitřního klasifikačního řádu lze z něj ale vycházet a použít ta ustanovení, která nejsou v rozporu s platnou legislativou. Tímto způsobem je možné při tvorbě vnitřního klasifikačního řádu postupovat.

Vnitřní klasifikační řád – metodický pokyn pro učitele (zásady):

- Při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci pedagogický pracovník (dále jen učitel) uplatňuje přiměřenou **náročnost a pedagogický takt** vůči žákovi.
- Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k **věkovým zvláštnostem žáka** i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.
- Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do **dvou skupin**:
  - a) předměty s převahou **teoretického zaměření** a předměty s převahou **praktických činností**
  - b) předměty s převahou **výchovného a odborného zaměření**

2. Stupně hodnocení a klasifikace

2.1 Prospěch

Prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech je klasifikován těmito **stupni**:

1. – **výborný**
2. – **chvalitebný**
3. – **dobrý**
4. – **dostatečný**
5. – **nedostatečný**

Poznámka:

*Jednotlivými vyučovacími **předměty** jsou chápány předměty **povinné**, **povinně volitelné** i **volitelné**.*

2.2 Chování

Chování žáka je klasifikováno těmito stupni:

- 1 – velmi dobré
- 2 – uspokojivé
- 3 – neuspokojivé

2.3 Celkový prospěch

Celkový prospěch žáka je hodnocen:

1. v prvním až pátém ročníku stupni: **prospěl – neprospěl**
2. v ostatních ročnících těmito stupni

- prospěl s vyznamenáním
- prospěl
- neprospěl

2.4 Hodnocení žáka

Žák je hodnocen stupněm:

- prospěl s vyznamenáním, není-li v žádném povinném předmětu hodnocen při celkové klasifikaci stupněm horším než chvalitebný, průměr z povinných předmětů nemá horší než 1,50 a jeho chování je velmi dobré
- prospěl, není-li v žádném z povinných předmětů hodnocen při celkové klasifikaci stupněm nedostatečný
- neprospěl, je-li v některém povinném předmětu hodnocen při celkové klasifikaci stupněm nedostatečný

Výsledky práce v **zájmových útvarech** organizovaných školou se hodnotí těmito stupni:

- pracoval úspěšně
- pracoval

2.5 Získáváním podkladů pro hodnocení a klasifikaci

a) **Podklady pro hodnocení a klasifikaci** výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:

1. soustavným diagnostickým pozorováním žáka

2. soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování
  3. různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové)
  4. kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami
  5. analýzou výsledků činnosti žáka
  6. konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby i s pracovníky pedagogicko-psychologických poraděn a zdravotnických služeb
  7. rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka
- b) Žák musí být z předmětu vyzkoušen ústně nebo písemně alespoň dvakrát za každé pololetí, z toho nejméně jednou ústně.
  - c) Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Při ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů.
  - d) Kontrolní písemné práce prokonzultuje učitel s třídním učitelem, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.
  - e) Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka.

3. Klasifikace žáka

- a) Žáci se klasifikují ve všech vyučovacích předmětech uvedených v učebním plánu příslušného ročníku.
- b) Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu.
- c) V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný stupeň za klasifikační období příslušní učitelé **po vzájemné dohodě**. Nedojde-li k dohodě, stanoví se výsledný klasifikační stupeň rozhodnutím ředitele školy.
- d) Při **určování stupně prospěchu** v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí **kvalita práce a učební výsledky**, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.

- e) Při určování klasifikačního stupně posuzuje učitel výsledky práce objektivně, nesmí podléhat žádnému vlivu subjektivnímu ani vnějšimu.
- f) Ředitel školy určí způsob, jakým budou třídní učitelé a vedení školy informováni o **stavu klasifikace ve třídě**.
- g) Případy **zaostávání žáků** v učení a nedostatky v jejich chování se projednávají při pedagogických radách.
- h) Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitel školy, zapíše učitelé příslušných předmětů výsledky celkové klasifikace do **katalogových listů** a připraví návrhy na opravné zkoušky a klasifikaci v náhradním termínu.
- i) V prvním pololetí jsou žáci **prvního ročníku** hodnoceni **jednou známkou**.

4. Celkové hodnocení žáka

- Celkový prospěch žáka zahrnuje **výsledky klasifikace z povinných předmětů, povinně volitelných předmětů a chování**, nezahrnuje klasifikaci nepovinných předmětů. Stupeň celkového prospěchu se uvádí na vysvědčení.
- Nelze-li žáka pro závažné objektivní příčiny klasifikovat na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho klasifikaci **náhradní termín** a to tak, aby klasifikace žáka mohla být provedena nejpозději do dvou měsíců po ukončení pololetí. Není-li možná klasifikace ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí neklasifikuje.
- Nelze-li žáka pro závažné objektivní příčiny **klasifikovat na konci druhého pololetí**, určí ředitel školy pro jeho klasifikaci **náhradní termín** a to tak, aby klasifikace žáka mohla být provedena do 15. října. Do té doby žák navštěvuje podmíněně vyšší ročník. Žák, který nemohl být klasifikován v náhradním termínu nebo byl klasifikován nedostatečně, opakuje ročník.
- Má-li zástupce žáka **pochybnosti o správnosti klasifikace** v jednotlivých předmětech na konci prvního nebo druhého pololetí, může do tří dnů ode dne, kdy byl s touto skutečností seznámen, **požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení**. Je-li vyučujícím daného předmětu ředitel školy, může zástupce žáka požádat o komisionální přezkoušení na příslušném školském úřadě.

- Komisi pro přezkoušení žáka jmenuje ředitel školy, eventuálně školský úřad. Komise je tříčlenná, tvoří ji předseda, zkoušející učitel, jímž je zpravidla vyučující daného předmětu a přísedící. Klasifikační stupeň určí komise většinou hlasů. O komisionální zkoušce se pořizuje protokol (Příloha č. 1).
- Komise žáka přezkouší neprodleně, nejpozději do deseti dnů. Výsledek přezkoušení oznámí ředitel školy zástupci žáka prokazatelným způsobem.

5. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného působení

Žák zařazený do zvláštní tělesné výchovy se při úlevách doporučených lékařem klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu.

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí. Jeho projev je esteticky působivý, originální, pročitěný, přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, převážně samostatný, využívá své osobní předpoklady, které úspěšně rozvíjí. Jeho projev je esteticky působivý, originální a má jen menší nedostatky. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky. Má zájem o umění, estetiku, tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malý zájem a snahu.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci.

6. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření a praktických činností

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice, zákonitosti uceleně, přesně a úplně chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a praktické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něj projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný, výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a praktické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a praktických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojovaných poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice

se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a praktických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a praktické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele.

6.1 Opravné zkoušky

- Žákovi, který je **na konci druhého pololetí klasifikován nejvýše ve dvou předmětech stupněm nedostatečný, je umožněno vykonat opravné zkoušky.**
- Žák koná **opravné zkoušky nejpozději v posledním týdnu hlavních prázdnin.** Termín stanoví ředitel školy. Jejich průběh je písemně zaznamenán. Nemůže-li se žák dostavit pro nemoc, doloženou lékařským potvrzením, umožní mu ředitel školy vykonání opravných zkoušek do 15. září.

- Nedostaví-li se žák k opravným zkouškám ve stanoveném termínu bez předložení dokladu o nemoci, je klasifikován stupněm nedostatečný.
- Opravné zkoušky jsou zkoušky komisionální.
- Žáci 1.-5. ročníku opravné zkoušky nekonají.

7. Klasifikace žáků se specifickými vývojovými poruchami (dyslexie, dysortografie, dysgrafie, dyskalkulie)

U žáků s vývojovou poruchou klade učitel důraz na ten druh projevu žáka (písemný nebo ústní), ve kterém má předpoklady podat lepší výkon. Při klasifikaci nevychází učitelé z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl. To ale neznamená, že žák s vývojovou poruchou nesmí psát písemné práce. **Zákonní zástupci** žáků s vývojovou poruchou diagnostikovanou odborným pracovníkem **mohou požádat o slovní hodnocení**. Smlouvu s rodiči o slovním hodnocení připravuje příslušný třídní učitel ve spolupráci s ostatními učiteli, v jejichž předmětech má být žák slovně hodnocen. Po podpisu smlouvy zástupci žáka i školy je žák hodnocen slovně. **Při slovním hodnocení se uvádí:**

a) ovládnutí učiva předepsaného osnovami

- ovládá bezpečně
- ovládá
- podstatně ovládá
- ovládá se značnými mezerami
- neovládá

b) úroveň myšlení

- pohotové, bystré, dobře chápe souvislosti
- uvažuje celkem samostatně
- menší samostatnost myšlení
- nesamostatné myšlení
- odpovídá nesprávně i na návodné otázky

c) úroveň vyjadřování

- výstižné, poměrně přesné
- celkem výstižné

- ne dost přesné
- vyjadřuje se s obtížemi
- nesprávné i na návodné otázky

d) úroveň aplikace vědomostí

- spolehlivě, uvědoměle užívá vědomostí a dovedností
- dovede používat vědomosti a dovednosti, dopouští se drobných chyb
- s pomocí učitele řeší úkoly, překonává obtíže a odstraňuje chyby, jichž se dopouští
- dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
- praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí učitele

e) píle a zájem o učení

- aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
- učí se svědomitě
- k učení a práci nepotřebuje mnoho podmětů
- malý zájem o učení, potřebuje stálé podměty
- pomoc a pobízení k učení jsou neúčinné

Použití slovního hodnocení není pouhé mechanické převádění číselného klasifikačního stupně do složitější slovní podoby.

Smyslem hodnocení je objektivně posoudit jednotlivé složky školního výkonu dítěte.

Příloha č. 1:

Škola: .....

PROTOKOL O KOMISIONÁLNÍM PŘEZKOUŠENÍ ŽÁKA**A**
11.3
11

Jméno a příjmení žáka: .....

Třída: ..... Předmět: ..... Datum: .....

Složení komise: .....

Otázky a jejich hodnocení: .....

.....
.....
.....
.....

Výsledné hodnocení: .....

Podpisy členů komise: .....

Přílohy: .....